

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

นิสสัยผาดโผน

ก่อนจึงหัน

สงสาร...เรา ไม่ว่าจะที่ไหนๆ มองไปเห็นสัตว์ร้องแง่มแง่มๆ หากินแล้วสงสาร นั่งรถออกไปข้างนอกแล้วไปเจอฝูงวัวฝูงอะไรอยู่ตามถนนหนทาง ให้เบาเครื่องแล้วหลีกเลี่ยงให้เขา เราอ้อมท้องแล้วมา เขากำลังหิวกำลังหากิน เข้าใจไหม คิดอย่างนั้นซี เขาหิวเขากำลังออกไปหากิน เจ้าของตามดู แต่เราอ้อมท้องแล้วออกไป นี่ละโลกเป็นอย่างนี้ ท่านทั้งหลายดูกันให้ทั่วถึง โลกถ้ามีใจเป็นธรรมๆ ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนแล้วจะชุ่มเย็น จะไม่มีไกลมีไกลที่ไหน

คือความฝากเป็นฝากตายต่อกันออกจากความเสียสละ ความเสียสละออกจากความเมตตา ออกจากความเห็นใจซึ่งกันและกัน เมื่อมีความจำเป็นแล้ววิ่งถึงกันๆ ช่วยเหลือกัน นี่ละเป็นเครื่องประสาน จนกระทั่งวันตายก็ไม่ลืม ไม่มีคำว่าชาติชั้นวรรณะฐานะสูงต่ำอะไร เหล่านั้นถ้าเจ้าของไม่เป็นท่าแล้ว นั่นละเป็นภัย ใจของเราให้เป็นคุณนะ สงเคราะห์โลก ไปที่ไหนมีความจำเป็นที่ไหนให้ช่วยเหลือกันตามกำลังที่จะช่วยได้ อย่าทำความติดตันอันตู่ในจิตใจ ไปไหนคับแคบ ชาตินี้คับแคบ ชาติหน้าก็คับแคบ

คนมีใจติดตันอันตู่ตระหนี่ถี่เหนียว เดินไม่สะดวกแหละ ไปภพหน้าก็ไม่สะดวกภพไหนไม่สะดวก กรรมเจ้าของนั้นแหละหากปิดทางเจ้าของเอง ทำทางให้ติดตันไปเอง กรรมเจ้าของที่เป็นฝ่ายดีไปไหนเบิกกว้างๆ ไปหมด เป็นอย่างนั้นนะให้พากันจำเอา

คำสอนนี้ยกนิ้วเลย ท่านทั้งหลายให้จำเสียนะว่า เกิดมาเรามีวาสนาจึงได้เจอพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนานี้เป็นศาสนาของท่านผู้สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิง ทรงไว้ซึ่งโลกวิทู รู้แจ้งทั้งโลกนอกโลกในตลอดทั่วถึง พระญาณหยั่งทราบหมด คำสอนที่เราสวดทุกวันนี่ว่า สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม หรือสวากขาตธรรม ที่ตรัสไว้ชอบแล้วๆ ไม่มีผิดพระพุทธเจ้าทรงสอนอะไร ไม่ผิด อันนี้ก็เกี่ยวข้องกับพระเจ้าตาของท่าน โกรธแค้นให้ท่าน เป็นวงศ์สกุลไกลยะ เคียดแค้นให้ท่านทุกสิ่งทุกอย่าง ท่านก็รับสั่งว่า เอ้อ พระเจ้าตาเรานี้ทำไมสร้างกรรมอันหนักหนาใส่ตนน้ำ จะถูกแผ่นดินสูบนะมันหนักเกินไป

ทางนั้นยิ่งทำทายนูน ขึ้นไปอยู่บนหอบปราสาทของกษัตริย์ชั้นเจ็ด ว่าอยู่นั้นมันจะสูบได้ยังไงแผ่นดิน มันหากจะเป็น ไม่มีอะไรเหนือกรรม กรรมนี้สูงสุดนะ นตฺถิ กมฺมสมํ พลํ ไม่มีอานุภาพใดที่จะเหนือกรรม คือกรรมดีกรรมชั่วนี้ไปได้ นี่ทำทายพระพุทธเจ้าก็เลยรับสั่งว่าอย่าทำทายกรรมนะ กรรมเจ้าของอนั้นแหละ อย่าไปทำ

ทายกรรมเจ้าของ วันคำรบเจ็ดตอนเช้าวันละพระเจ้าตาของเราจะถูกแผ่นดินสูบที่ตรงนั้นๆ เห็นไหมพระญาณหยั่งทราบ พอถึงเวลาแล้ว เราสรุปเอาเลย ถึงเวลาแล้วทุกสิ่งทุกอย่างมันดลบันดาลไปหมดด้วยอำนาจแห่งกรรมแก้ไม่ตกแก้ไม่ได้ แม้ที่สุดมีมงคลธรรมตามันร้องขึ้น เจ้าของรับสั่งลงมาหรือพูดออกมาว่ามันก็เจ็บเลย วันนั้นไม่ฟังภาษาของเราก็อว ชะเง้อคอออกมาหน้าต่างนี่แล้วก็หล่นลงตุม

นั่นละพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่เลิศเลอสุดยอดแล้ว ใครเกิดมาไม่ได้พบหรือพบแล้วไม่ได้นับถือก็นับว่าอาภัพมากที่สุด ให้เราคัดเลือกตัวของเรา เราจะไปทางไหน อยากจะเป็นคนอาภัพหรือ ถ้าเป็นคนอาภัพ ทุกอย่างที่มาเกี่ยวข้องกับเราจะอาภัพไปหมด จะไม่มีสิ่งใดดีเลย ตัวของเราเป็นตัวสำคัญมาก เป็นผู้สร้างบาปสร้างกรรมสร้างบุญสร้างกุศล ถ้าเราทำตัวของเราให้เป็นมงคลแล้วไปไหนเป็นมงคลทั้งนั้น อย่าเข้าใจว่าสิ่งนั้นมาเป็นข้าศึกต่อเรา สิ่งนี้มาเป็นคุณต่อเรา ตัวเราเองนี่ละสร้างข้าศึกและสร้างคุณแก่ตัวเอง ไปไหนเจอกรรมของตัวเอง แล้วก็โดนเอาๆ ให้พากันระมัดระวัง

ได้รับคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้วให้พากันฟัง คำสอนของพระพุทธเจ้านี้เป็นสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วดีแล้ว ไม่มีที่เคลื่อนไหวคลาดตรงไหนพอจะตัดทอนหรือเพิ่มเติมไม่มี คำสอนพระพุทธเจ้าแม่นยำมากที่สุด ให้ปฏิบัติตน ท่านบอกว่าตามเพศตามวัย เพศของพระเพศของฆราวาสมี เพศหญิงเพศชายมี แต่หัวใจไม่มีเพศ ต้องการความสุขความเจริญเหมือนกัน ให้สร้างความดีเข้าสู่หัวใจแล้วไปที่ไหนจะเบิกกว้างสำหรับเรา

เราสร้างความดีไว้เป็นทางเบิกกว้างสำหรับเรา ถ้าสร้างความชั่วไว้แล้วเป็นทางตีบตันอันตู่ ไปไหนเจอตั้งแต่ของไม่ดีๆ นั่นละเราจะทำหนีอะไร สุดท้ายก็มาอยู่กับเจ้าของเป็นผู้สร้างมา ทำดีแล้วไปไหนก็มีแต่ดีๆ จำเอานะ เราอย่าเห่อเกินไป เมืองไทยเราเวลานี้กำลังเป็นบ้าเห่อ เห่อที่สุด ยิ่งวงรัฐบาลกำลังเห่อหมากัดกัน แย่งกันกัดกัน อยู่พิลึกพิลั่นนะ ความโลภก็ไม่ทราบว่ามันโลภอะไรนักหนา ตายแล้วก็เผาด้วยไฟเหมือนกันไม่เห็นใครวิเศษอะไร ตายแล้วก็เอาไฟไปเผา ไฟฟ้าไฟถนนไฟใต้ดินเหนือดินก็ช่างเถอะ

ส่วนมากเขานิยมตายแล้วเผา ก็เท่านั้นเอง กองกระดูกเท่านั้นเกิดประโยชน์อะไร เวลายังมีชีวิตอยู่ โอ๊ย เบ่ง เงินทองเท่าภูเขาเอามาเบ่งมาอวดเขา นั่นชิมันน่าทุเรศนะ ดูกิเลสในหัวใจเจ้าของมันจะตายวันไหนนะว่าอย่างนั้นซิ ให้ถามเจ้าของบ้าง เราจะอยู่ค้ำฟ้าหรือ โลกเขาตายกันทั้งนั้น เราอวดเก่งกว่าโลกไปจากไหน กระดูกเจ้าของบ้างมันจะไม่ลืมนเนื้อลืมนตัว รู้สึกตัวบ้าง ให้สร้างบุญสร้างกุศล อย่าประมาทบาปบุญ บาปบุญมีอยู่กับทุกคนอย่าประมาท การประมาทบาปบุญก็คือประมาทตัวเอง บุญไม่มี บาปไม่มี

แล้วสร้างตั้งแต่บาปๆ เวลาเจอก็เจอแต่บาป ผู้สร้างบุญเชื่อพระพุทธเจ้าแล้วเจอแต่บุญๆ จำเอานะ

ไม่มีใครที่จะสอนได้ถูกต้องแม่นยำต่อโลก คือพระพุทธเจ้าเท่านั้น นอกนั้น โทกทั้งเพ เรื่องของกิเลสนับแต่ปุ๋ยตายายลูกเต้าหลานเหลนของกิเลสเป็นสกุลโทก พระพุทธเจ้าเป็นสายของความเมตตาสัตว์โลก เป็นศาสดาเอก สอนโลกจุตลากลโลกให้หลุดพ้นจากทุกข์โดยประการทั้งปวง ให้พากันจำเอา อย่าเพลินจนเกินเนื้อเกินตัว มันลืมหืมตา มองเห็นปั๊บจะลืมหืมตาที่แหละ ถ้าไม่มีธรรมแล้วลืมหืมตา เห็นอะไรก็มีแต่อยากได้ๆ ได้ยินอะไรก็มีแต่สิ่งก่อกวนก่อกำแพงใส่ตัวเอง ตาหูจมูกลิ้นกายรอบด้านเป็นเครื่องมือของเรา แล้วมันก็กว้านเอาฟันเอาไฟมาเผาเราถ้าไม่มีธรรมเป็นเครื่องกำกับหัวใจ หัวใจจะไม่คัดเลือกอะไร มีตั้งแต่ความต้องการ ความอยากความทะเยอทะยาน ตายแล้วก็ไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไร จำเอานะ เอาละให้พร

หลังจั้งหัน

(จักขุแพทย์โรงพยาบาลพระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ทำหนังสือรายงานผลการผ่าตัดจากเครื่องมือที่หลวงตาเมตตาสงเคราะห์ให้ทางโรงพยาบาล ว่าช่วยย่นระยะเวลาการผ่าตัดลงได้มาก) เวลานี้กำลังพวกเครื่องสลายตัวกระจกโรงพยาบาลต่างๆ รุมเข้ามา เราตีหน้าผากไม่ทัน มันมีมือเดียว มันมีหลายหน้ามาตีไม่ทัน เข้าใจไหม คนนั้นมาขอคนนี่มาขอ แต่ก่อนก็ช่วยอยู่แล้ว ทีนี้มันมาเร่งเข้าเร็วๆ นี้ เฉพาะโรงพยาบาลศูนย์อุดรนี้เราให้ครบเลย ให้ครบมาหลายปีแล้ว

ที่แรกเราก็ไปผ่าตัดตาเราที่หมอมออุทัย ที่โรงพยาบาลรัตนิน พอออกจากรัตนิน มามองดูที่ไหน พวกดาวเดือนกระจ่างไปหมดเลย ตาเปลี่ยนเป็นตาใหม่ โห้ นี่เราได้ตาใหม่มาจากไหน มาอยู่วัดเพียงสามวันเข้าโรงพยาบาลเลย เชิญหมอโรงพยาบาลมาประชุมกันโดยด่วนเลย ตกกลางคืน คือเวลานั้นหมอก็ไม่ครบ เพราะเครื่องมือตายังไม่ครบ เราก็อินยันกัน ถ้างั้นหากว่าเครื่องมือมาครบหมอก็ให้ครบเหอ เอา อย่างนั้นตกลง เครื่องมือจะให้ครบ ชัดกันตุมตามๆ อย่างรวดเร็ว เรียบร้อยตั้งแต่นั้นมาเรื่องตาอุดรครบเลยละ

ฟังมาจรเอาเมื่อเร็วๆ นี้ ๗ ล้าน ๒ แสน..ตา นอกนั้นก็พอทุกอย่าง สมบูรณ์แล้วเขามาขออีก เขาก็ดีนะ คือเราเปิดไว้หมดเลยตา หากว่ามีความจำเป็นอะไรตาขาดตกบกพร่องอะไรที่ควรจะช่วยให้รับซ่อม ควรจะสั่งให้สั่งเลย ไม่ต้องมาขออนุญาตจากเรา สั่งมาถึงที่แล้วหมอรับรองคุณภาพแล้วจึงส่งบิลมา เราจะเป็นคนร่อยๆ แล้ววันนั้นหมอยังมาขอย่อยๆ เพราะคงจะถือว่าแพง มันตั้ง ๗ ล้าน ๒ แสน เลยมาขออีก เราก็รับ เออดี เป็นมารยาทของหมอย่อยๆ ที่หนึ่ง

หากว่าหมอมจะไม่มาขอจากเราสั่งเลยก็ได้ แต่นี่ดูตั้ง ๗ ล้าน ๘ ล้าน มันอย่างไรกัน ก็ต้องมาถึงเราเสียก่อน เราก็ให้ทันทีเลย เรียบร้อย เวลานี้ตามีทุกแห่งทุกหนนะ ช่วย ทางไหนต่อทางไหนบ้าง มากนะ สั่งรอบตัวเลย เวลานี้ก็ดูว่าเครื่องมือมา (อันนี้ก็เร็วครับ สั่งไม่นานได้ครบเลย ๔ ล้าน ๙ แสน ๓ รายการ) สี่ก็สี่ ห้าก็ห้า เมื่อมันไม่พอเอาล้านของเราเพิ่ม จะว่าอย่างไร ล้านของเรายังมีประจำตัว

เดี๋ยวนี้ที่สลายต่อกระจกนี้กำลังมากนะ ในระยะเดียวกันมาก กำลังสั่งๆ กำลังตกมาเรื่อยๆ ตานี้เราเห็นสำคัญ ตานี้กำลังมากเวลานี้ ตานี้แพงด้วย อย่างที่ว่า ๔ ล้าน ๙ แสน กำลังสั่งรอบด้าน กำลังตกมาๆ ๔ ล้าน ๕ ล้านเรื่อยๆ มา

ให้พากันตั้งอกตั้งใจภาวนานะนักภาวนา เราเคยสอนเสมอสติเป็นสำคัญ สติติดแนบตลอดแล้วนั้นละความเพียรก้าวหน้าๆ ถ้าสติไม่ดีเปลอแพล็บกิเลสเข้าทันทีๆ เพราะฉะนั้นเรื่องสติจึงเป็นของสำคัญในการภาวนา ไม่ว่าจะขั้นใดสติเป็นสำคัญตลอดถึงมหาสติมหาปัญญา สั่งหารอวิชาขาดสะบั้นลงไปเพราะสติ ขึ้นไปเป็นปัญญา ก็มาด้วยกันไปด้วยกัน ที่แรกต้องสติเสียก่อน การภาวนานี้สำคัญมากทีเดียว เราจึงได้นำมาพูดว่าประมวลการภาวนามานี้มีสติเป็นสำคัญ เอาจุดนี้เลย เพราะเราได้เคยทำแล้ว

คือจิตนี้ก็ตื่นะ ขึ้นมาจากโคราชจะมาให้ทันพ่อแม่ครูจารย์มั่นที่อยู่วัดโนนนิเวศน์รับมา ไม่ทัน จิตกำลังแน่นหนามันคงมากคราวนั้น เราไม่รู้จักวิธีรักษา เพราะสิ่งไม่เคยมีเคยเป็น เป็นขึ้นมาแล้วไม่รู้จักวิธีรักษาก็มาเสื่อม พอรู้จิตว่าเข้าได้บ้างไม่ได้บ้างเท่านั้นรีบออก หหมดเลย เสื่อมหมด เป็นอยู่ถึงปีหนึ่งกับ ๕ เดือน เจริญขึ้นไปแทบเป็นแทบตาย ๑๔-๑๕ วันไปถึงจุดแล้วประมาณสองคืนสามคืนเสื่อมนี้ปีบหมดเลย ไม่มีเหลือเสื่อมแบบปุบเดียวหมดเลย มันไม่มีทางไป หหมดกำลัง เอาอีกอยู่อย่างนั้นนะ เป็นเวลาปีกับ ๕ เดือนที่มันเสื่อม

จิตเสื่อมนี้ทุกข์มากนะ เรานี้เป็นตัวสำคัญที่รับเรื่องทุกข์เพราะจิตเสื่อม แหม อยู่ที่ไหนหาความสบายไม่ได้เลย มาพิจารณาทบทวนเป็นเพราะเหตุไร จิตของเราก้าวขึ้นๆ ๑๔-๑๕ วัน แล้วเสื่อมลงๆ เป็นเพราะอะไร นี่ละเหตุที่จะได้สติมาสอนพี่น้องทั้งหลายคือธรรมดาเราตั้งสติไว้กับจิตเฉยๆ ไม่ใช่คำบริกรรมแล้วมันก็มีเวลาเปลอได้ จึงมาทบทวนตัวเอง อาจจะทำคำบริกรรม สติอาจจะขาดตรงนั้นมันถึงเจริญแล้วเสื่อมๆ

คราวนี้จะเอาสติกับคำบริกรรมติดแนบกับจิต จะไม่ยอมให้เปลอไปไหนเลย ซัดกันเลย ปล่อย มันจะเสื่อมไปไหนเอาเสื่อมไป เราเสียตายมันพอแล้ว สร้างกองทุกข์ให้เรามาก จากนั้นมาก็พอเริ่มต้นเอาละนะ ลงจุดที่ว่าตั้งสติกับคำบริกรรมให้อยู่กับจิต ไม่ยอมให้ไปไหน ไม่เสียตายความคิดความปรุงอะไรทั้งนั้น มีแต่ความปรุงคำบริกรรมเช่นพุทโธๆ เป็นต้น กับสติติดอยู่ด้วยกัน เอา มันจะเสื่อมไปไหนเอาเสื่อม เอาจุดนี้ฟาดจุด

นี้ไม่ให้ผลอ ขึ้นๆ เอาๆ เสื่อมอยากเสื่อม แต่อันนี้ไม่ปล่อย ขึ้นได้เลย นี่ละเพราะสติติดกัน จนกระทั่งขึ้นได้นะ

ตั้งแต่นั้นมาก็ไม่เคยเสื่อมอีก ขึ้นเรื่อยๆ พอได้ที่แล้วก็นั่งหามรุ่งหามค่ำจนกันแตก เราทำอะไรมักจะผาดโผนนะ พ่อแม่ครูจารย์ได้รั้งไว้เสมอ พอถูกทางก็ชัดใหญ่เลย ที่นี้มันเลยเถิด ท่านเหนือเรา ท่านรู้ ท่านคอยเตือนเรา เช่นอย่างนั่งตลอดรุ่งๆ เว้นสองคืนบ้างสามคืนบ้าง ตลอดรุ่ง เวลามันจะเป็นจะตายสติปัญญาจะมีนะคนเรา มันไม่ได้โง่ตลอดไป ไม่ได้ทนเฉยๆ ทนด้วยสติปัญญาพิจารณา ไปกราบเรียนท่านที่แรกท่านก็ชมเชยสรรเสริญ ครั้นต่อมานี้ไปกราบเรียนท่าน ท่านค่อยลดลงๆ ต่อไปท่านนั่ง เรายังไม่รู้ที่ท่านจะมาแง่ไหน

เรานั่งตลอดรุ่งๆ ตั้ง ๙ คืน ๑๐ คืน แต่เว้นคืนหนึ่งสองคืนบ้าง เอาตลอดรุ่ง พอขึ้นไปยังไม่ได้กราบเรียนอะไรเลย “เออ ม้าที่มันคึกมันคะนองมาก” ท่านว่าอย่างนั้น “ไม่ฟังเสียงเจ้าของจากการฝึกทรมานเลยนี้ เจ้าของเขาจะฝึกอย่างเต็มที่ ไม่ควรกินหญ้าไม่ให้กิน ไม่ควรกินน้ำไม่ให้กิน การฝึกจะฝึกอย่างเต็มที่เลย เอาจนมันค่อยลดพยศลงๆ การฝึกของเขาก็ค่อยลดลงๆ จนกระทั่งมันใช้การใช้งานได้ การฝึกประเภทนั้นเขาก็ถึง” เท่านั้นละท่านพูด แต่เรายังเสียดายเคยพูดเสมอ อยากให้ท่านศอกกลับมาอีกว่า ไ้หมาตัวนี้มันฝึกยังงใจอยากให้ท่านวางั้น มันยังถึงใจนะ เพราะนิสัยเรามันนิสัยหยาบผาดโผนมาก ท่านก็พูดเท่านั้นแหละ ตั้งแต่นั้นมาเราก็ไม่เคยนั่งตลอดรุ่งอีกนะ ท่านเตือนอย่างนั้นละ

คือท่านก็ทราบแล้วว่าจิตของเราเป็นม้าที่ควรฝึกทรมานพอสมควร ไม่ได้ผาดโผนโจนทะยานเกินไป แต่เราผาดตลอดโผนตลอดเลย ท่านจึงได้สอนอย่างนั้น ตั้งแต่นั้นมาเราก็ไม่นั่งตลอดรุ่งอีกเลย นี่ละท่านต้องรั้งเสมอกับเรา เพราะนิสัยผาดโผนว่าอะไรจริง ถ้าลงได้จริงแล้วขาดสะบั้นไปเลย ไม่มีอะไรเสียดาย ท่านต้องคอยรั้งเอาไว้ๆ เสมอ ความเพียรของเราท่านมักจะได้รั้งเสมอนั้นละ เพราะมันผาดโผน ว่าจริงจริงทุกอย่างจริงหมด ถ้าลงได้ลงใจแล้ว เพราะฉะนั้นเวลาขึ้นกราบเรียนถามธรรมะกับท่านนี้ จึงได้ใส่กันเหมือนแฮมเปียน

เรากับท่านนี้ไม่ได้เหมือนลูกศิษย์กับอาจารย์นะเวลาขึ้นบนเวที ชัดกันอย่างหนักจริง ๆ นี่นะ จนพระเณรในวัดนี้แตกเข้ามาอยู่ใต้ถุนกุฏิเต็มไปหมดเลย เพราะเรากับท่านชัดกัน คือมันไม่ลงตรงไหนแล้ว มันข้อมอยู่ตรงนั้นมันจะพัดกันอยู่ตรงนั้นละ พอลงตรงไหนแล้วหมอบเลยๆ คือเราหาความจริง เวลาขึ้นหาท่านที่ไรต้องเอาอย่างนั้น พอได้ความจริงแล้วมันทุ่มหมดตัวเลย ถ้ายังไม่จริงมันก็คาราคาซัง ความเพียรก็ไม่หนักแน่นอะไรมากนัก คือทั้งๆ จะได้ๆ เสียๆ เสียตาย ไม่ได้มีอะไรที่จะทุ่มเลย ที่นี้พอ

ลงใจแล้วมันท่วมหมดเลย อย่างนั้นละ จึงเป็นนิสัยผัดโผนอยู่มาก ท่านได้ร้องเอาไว้เสมอ มาละ ถ้าว่าออกทางด้านปัญญาก็เหมือนกัน ออกทางด้านปัญญาก็ท่านไล่ออกจากสมาธิ สมาธิหมุนขึ้นเขียงมันจะนอนตายอยู่นั้นหรือ ถึงขนาดนั้นนะ เพราะนิสัยผัดโผนท่าน ต้องเอาธรรมะประเภทผัดโผนรับกัน

ทีนี้เวลาออกทางด้านปัญญามันก็ไม่นอนทั้งวันทั้งคืน มันจะเป็นจะตายจริง ๆ ว่าง เข้าหาท่าน ท่านก็เตือนปั๊บเลย ร้องเอาไว้ ๆ อย่างนี้ละนิสัยเราผัดโผน แต่รวมแล้วฟัง นะ สติเป็นสำคัญ การประกอบความพากเพียรสติเป็นสำคัญ เราได้จากสติ สตินี้ เรียกว่าไม่เสียดายอะไรเลย สติต้องติดแนบอยู่กับงานของตัวไม่ยอมให้ไหลไปไหน เลย เรียกว่าไม่เสียดายอะไร เสียดายอยากคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ไม่เอา ตัดขาดสะบั้นไป เลย แล้วจิตก็ตั้งตัวได้ ๆ

การประกอบความเพียรในเบื้องต้นสติต้องใช้อย่างนั้น ต้องแบบบังคับเอาเต็ม เหนี่ยว ทีนี้พอสติก้าวแล้ว ขึ้นถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติแล้วทีนี้ได้ร้องเอาไว้ เป็นอย่างนั้น นะ ต้องร้องเอาไว้ไม่งั้นมันจะไม่มีเวลาพัก กลางคืนก็ไม่ยอมนอน กลางวันไม่ยอมนอน หมุนตัว ๆ ตลอด นี่ละความเพียรถึงขั้นสติปัญญาอัตโนมัติแล้วมันไม่หยุดไม่ถอย ต้อง ได้ร้องเอาไว้ ๆ นี่ก็ขึ้นอยู่กับสติ สติเป็นสำคัญ ใครสติดีละผู้นั้นจะประกองความเพียร ไปได้ดีไม่ค่อยเสื่อม พากันจำเอา วันนี้พูดเท่านั้นละ จะให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz